

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์
ของนักเรียน โรงเรียนช่างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช*
SOCIAL MEDIA USE BEHAVIOR AND SOCIAL MEDIA LITERACY
AMONG STUDENTS IN CHANGKLANGPRACHANUKUL SCHOOL
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

ปัญญาพร เกื้อนุ้ย

Panjaporn Kuenui

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: panjaporn_kue@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนช่างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนช่างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนในโรงเรียนช่างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 186 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายได้จากผู้ปกครอง 1,000 – 3,000 บาทต่อเดือน ใช้โทรศัพท์มือถือเป็นอุปกรณ์ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด และเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์จากที่บ้านเฉลี่ย 1 - 8 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่าย ประมาณ 100 – 299 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างเลือกเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน Facebook มากที่สุด รองลงมาคือแอปพลิเคชัน YouTube โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ดูโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิดีโอ ฟังเพลง รองลงมาคือ เพื่อพูดคุย รองลงมาคือ เพื่อแบ่งปัน (แชร์) ความรู้ ภาพถ่าย วิดีโอ และเพื่อเล่นเกม ตามลำดับ ด้านการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลและการทำความเข้าใจสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

* Received February 23, 2022; Revised May 12, 2022; Accepted June 1, 2022

ด้านการเข้าถึงสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$) และด้านการใช้และการสร้างสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$) ตามลำดับ
คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์, การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์, สื่อสังคมออนไลน์, นักเรียน

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the behavior of using social media among students in Changklangprachanukul School. Nakhon Si Thammarat Province 2) A study of social media literacy among students in Changklangprachanukul School. Nakhon Si Thammarat Province. It is quantitative research by using questionnaires as a research tool. The sample group were 186 students at Changklangprachanukul School. Nakhon Si Thammarat Province. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation. The results showed that the samples in this study were more females than males. Most of them studied at the lower secondary level. Have income from parents 1,000 – 3,000 baht per month and also use their mobile phones as a device to access social media and access social media from home on average 1 - 8 hours a day which access to social media costs about 100 – 299 baht per month. The sample group chose to use the Facebook application the most, followed by the YouTube application with the objective of Watch online TV, movies, videos, listen to music, to talk, to share (share) knowledge, photos, videos and to play games, respectively. Social Media Literacy It was found that the samples in the research had moderate overall social media literacy skills ($\bar{x} = 3.30$). While Effects and Understanding of Media and Information At a moderate level ($\bar{x} = 3.42$) social media literacy skills in terms of accessing media and information were at a moderate level ($\bar{x} = 3.26$) Social media literacy skills in the use and creation of media and information at a moderate level ($\bar{x} = 3.21$) respectively.

Keywords: usage behavior, media literacy, social media, student

บทนำ

ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ มีบทบาทและได้รับความนิยมจากคนในสังคมทุกกลุ่มวัย เป็นช่องทางการสื่อสารที่ผู้คนให้ความสนใจ และเลือกใช้งาน เพราะความสะดวกรวดเร็ว สามารถเชื่อมต่อกับผู้อื่นได้แม้จะอยู่ห่างไกลกัน สื่อสังคมออนไลน์สามารถสร้างกลุ่ม หรือชุมชนที่แบ่งปันข้อมูล ความรู้ หรือสิ่งที่สนใจร่วมกัน แสดงความคิดเห็น หรือตั้งคำถามในเรื่องต่างๆ เพื่อให้บุคคลอื่นที่สนใจหรือมีข้อมูลได้ช่วยกันตอบ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เช่น Facebook, Twitter, Line, Instagram, YouTube หรือ TikTok เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ศรารณะวงศ์ และคณะ ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติเด่นของสื่อสังคมออนไลน์ คือ ไม่มีค่าใช้จ่าย (Free) ใช้งานง่าย (Easy to use) ใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร ข้อความและสารสนเทศได้ทุกรูปแบบ ทั้งข้อความ ภาพถ่าย วิดิทัศน์ และเสียง ด้วยเป็นโปรแกรมที่พัฒนาจากเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ทำให้ผู้ใช้งานสามารถสร้างและจัดการเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ทั้งการแชร์หรือแบ่งปัน การจัดหมวดหมู่ การกำหนดคำค้น (Tag) มีความรวดเร็วในการใช้งาน และสามารถสื่อสารได้ ณ เวลาปัจจุบัน (Real time) ผวนกับความเจริญก้าวหน้าของ เทคโนโลยีที่ไม่หยุดยั้ง มีการพัฒนาอุปกรณ์มือถือประเภทสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์และเครือข่ายแบบไร้สายความเร็วสูง ก็ยิ่งเพิ่มความสะดวกในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากยิ่งขึ้น (จุฑารัตน์ ศรารณะวงศ์ และคณะ, 2560)

นอกจากข้อดีของสื่อสังคมออนไลน์ที่ทำให้การสื่อสารของคนในสังคมมีความสะดวก รวดเร็วแล้ว สื่อสังคมออนไลน์ยังมีข้อเสียที่ไม่ควรมองข้ามทั้ง การนำเสนอเรื่องราวใด ๆ โดยไม่ผ่านการคัดกรองจากผู้ใช้งาน หรือผู้ดูแลเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น ๆ ซึ่งปรากฏเป็นข่าวอยู่เสมอทั้ง ข่าวปลอม รูปภาพปลอม ผ่านการตัดต่อ ดัดแปลง การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากเกินไป และถูกผู้ไม่หวังดีนำมาใช้ในทางเสียหาย หรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้ หรืออาจโดนหลอกลวงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การนัดเจอกันเพื่อหวังประโยชน์อย่างอื่น หรือประสงค์ร้ายต่อผู้ถูกหลอกลวง หรือใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการละเมิดลิขสิทธิ์ การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่มากเกินไปส่งผลเสียต่อสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิตหากผู้ใช้งานขาดการควบคุมการใช้งานที่เหมาะสม รวมถึงการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร หรือประสบการณ์ที่ไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ อาจนำไปสู่พฤติกรรม การเลียนแบบหากใช้งานโดยขาดการแยกแยะ ซึ่งรองอธิบดีกรมสุขภาพจิตแนะนำไว้ว่า “สำหรับการแก้ปัญหาการใช้สื่อของวัยรุ่นที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรม โรงเรียน ครอบครัว สังคมควรอธิบายให้เยาวชนเข้าใจถึงการใช้สื่อให้ถูกต้องว่าอะไรดี และจะต้องทำให้รับรู้ถึงผลที่จะเกิด และภาครัฐควรหาพื้นที่เพื่อให้เยาวชนได้ออกมาทำกิจกรรมให้มากขึ้น ไม่ควรให้เยาวชนอยู่แต่ในสังคมโซเชียลมีเดียอย่างเดียว การแก้ปัญหาความรุนแรงในเยาวชน ถ้าแก้ไม่ได้ปัญหาก็คือ

จะรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นทุกฝ่ายต้องมาช่วยกันทำ เฝ้าระวัง ใส่ใจ และลงมาดูแลในเรื่องนี้ อย่างจริงจัง” (วิรวินท์ ศรีโหมต, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ กองราช เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย : กรณีศึกษา Facebook พบว่า การที่กลุ่มวัยรุ่นมีความเพลิดเพลินในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จนทำให้เกิดความรู้สึกชื่นชอบ และสนุกสนาน รวมถึงเป็นการทำกระแสนิยม จึงทำให้อัตราในการใช้เพิ่มมากขึ้นจนเกิดเป็นการติดการใช้งาน และอาจทำให้เกิดความรู้สึกกังวลหรือหมกมุ่นว่า จะต้องเข้าไปใช้งานอีกจนกลายเป็นความหลงใหลจนผิดปกติ (ภาณุวัฒน์ กองราช, 2560)

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในภาคใต้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) มีอำเภอข้างกลางเป็น 1 ใน 23 อำเภอของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการยกฐานะจากกิ่งอำเภอขึ้นเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย 3 ตำบล คือ ตำบลข้างกลาง ตำบลหลักข้าง และตำบลสวนขัน มีประชากรราว 29,000 คน ประชากรช่วงอายุ 10 - 19 ปี มีราว 3,500 คน มีโรงเรียนที่เปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงแห่งเดียว คือ โรงเรียนข้างกลางประชานุกูล (สำนักงานสถิติ จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2562) ถือเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของอำเภอข้างกลางในอนาคต และช่วงอายุ 10 - 19 ปี เป็นช่วงวัยที่มีอัตราการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สูง และมีความเสี่ยงที่จะใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ในทางที่ไม่เหมาะสมสูง การศึกษาพฤติกรรมและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการวางแผนเพื่อการจัดการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนเข้าใจถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกต้อง มีการคิดวิเคราะห์ก่อนการเชื่อถือข้อมูลที่มาจากสื่อสังคมออนไลน์ แยกแยะข้อมูลที่มีจำนวนมากในชุมชนหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ก่อนนำข้อมูลไปใช้ การป้องกันตัวเองจากภัยที่แฝงมากับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และจะต้องทำให้รับรู้ถึงผลที่จะเกิดขึ้นจาก

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงผลที่มาจากการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้ให้นักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช และการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันของนักเรียน และเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียน ด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ ช่วยให้การสื่อสารเข้าใจง่ายขึ้น ช่วยเพิ่มความรู้แก่นักเรียน ผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัว คณาจารย์ เพื่อร่วมกันดูแลและเป็นเกราะป้องกันจากการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลาง ประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.1 ประชากร นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 355 คน ข้อมูลจากแผนกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระยะ 3 ปี (2563 - 2565) (โรงเรียนข้างกลางประชานุกูล, 2563)
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้การคำนวณโดยใช้สูตร Krejcie, R.V. & Morgan (ประสพชัย พสุนนท์, 255) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก
 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีวิธีการสร้างและพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา การพักอาศัย และรายได้ต่อเดือนจากผู้ปกครอง โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ(Check List)
 - ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ(Check List)
 - ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)
 - ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นคำถามแบบปลายเปิด
- ทั้งนี้ แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และมีการหาค่า IOC โดยแบบสอบถามทุกข้อมีค่าความสอดคล้อง 0.60 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีบริบทเดียวกันเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) และทดสอบโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's

Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และรับแบบสอบถามกลับคืนทันทีหลังจากผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน โดยได้รับแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วน จำนวน 186 ฉบับ และนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางและการพรรณนา โดยวิเคราะห์จากแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าคะแนน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนช่วงกลางประชาชนกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนช่วงกลางประชาชนกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลความว่า รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลความว่า รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลความว่า รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลความว่า รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 แปลความว่า รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนช่วงกลางประชาชนกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน และนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	67	36.02
	หญิง	119	63.98
อายุ	12-14 ปี	98	52.69
	15-17 ปี	88	47.31
การศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	159	85.48
	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	27	14.52
การพักอาศัย	พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา	127	68.28
	พักอาศัยอยู่กับบิดา หรือ มารดา	32	17.20
	พักอาศัยอยู่กับญาติ	20	10.75
	อื่นๆ	7	3.76
รายได้ต่อเดือนจากผู้ปกครอง	น้อยกว่า 1,000 บาท	27	14.52
	1,000 – 3,000 บาท	75	40.32
	3,001 - 5,000 บาท	50	26.88
	มากกว่า 5,000 บาท	34	18.28

ผลการศึกษาตามตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 119 คน (ร้อยละ 63.98) เป็นเพศชาย จำนวน 67 คน (ร้อยละ 36.02) มีอายุระหว่าง 12 - 14 ปี จำนวน 98 คน (ร้อยละ 52.69) และมีอายุระหว่าง 15 - 17 ปี จำนวน 88 คน (ร้อยละ 47.31) โดยส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 159 คน (ร้อยละ 85.48) และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 27 คน (ร้อยละ 14.52) โดยส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา จำนวน 127 คน (ร้อยละ 68.28) พักอาศัยอยู่กับบิดา หรือ มารดา จำนวน 32 คน (ร้อยละ 17.20) พักอาศัยอยู่กับญาติ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 10.75) และอื่น ๆ เช่น หอพัก จำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.76) ตามลำดับ ในส่วนของรายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้จากผู้ปกครองระหว่าง 1,000 - 3,000 บาทต่อเดือน จำนวน 75 คน (ร้อยละ 40.32) ระหว่าง 3,000 - 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 50 คน (ร้อยละ 26.88) มากกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 34 คน (ร้อยละ 18.28) และ น้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 27 คน (ร้อยละ 14.52) ตามลำดับ

2. พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอุปกรณ์ที่ใช้เข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
อุปกรณ์ที่ใช้เข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์		
เครื่องคอมพิวเตอร์	21	11.29
โทรศัพท์มือถือ (สมาร์ทโฟน)	145	77.96
แท็บเล็ต	7	3.76
อื่น ๆ	13	6.99

ผลการศึกษาตามตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือ (สมาร์ทโฟน) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด จำนวน 145 คน (ร้อยละ 77.96) รองลงมา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 21 คน (ร้อยละ 11.29) อุปกรณ์อื่น ๆ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 6.99) และใช้แท็บเล็ต จำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงเวลาที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์		
06.01 - 12.00 น.	71	28.27
12.01 - 18.00 น.	131	30.61
18.01 - 24.00 น.	132	30.84
24.01 - 06.00 น.	44	10.28

ผลการศึกษาตามตารางที่ 3 พบว่า ช่วงเวลาที่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลา 18.01 - 24.00 น. จำนวน 132 คน (ร้อยละ 30.84) ช่วงเวลา 12.01 - 18.00 น. จำนวน 131 คน (ร้อยละ 30.61) ช่วงเวลา 06.01-12.00 น. จำนวน 121 คน (ร้อยละ 28.27) และช่วงเวลา 24.01 -06.00 น. เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์น้อยที่สุด จำนวน 44 คน (ร้อยละ 10.28) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อวัน		
ไม่เกิน 1 ชั่วโมง	11	5.91
1 - 8 ชั่วโมง	115	61.83
9 - 16 ชั่วโมง	42	22.58
มากกว่า 17 ชั่วโมง	18	9.68

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ 1 - 8 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 115 คน (ร้อยละ 61.83) ระยะเวลา 9 - 16 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 42 คน (ร้อยละ 22.58) ระยะเวลามากกว่า 17 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 18 คน (ร้อยละ 9.68) และระยะเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 5.91) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่ในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์		
บ้าน /บ้านเพื่อน	139	74.73
โรงเรียน	28	15.05
ร้านอินเทอร์เน็ต/ร้านอาหาร/ร้านกาแฟ	7	3.76
อื่น ๆ	12	6.45

ผลการศึกษาตามตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่บ้าน/ บ้านเพื่อน จำนวน 139 คน (ร้อยละ 74.73) ใช้งานที่โรงเรียน จำนวน 28 คน (ร้อยละ 15.05) ใช้งานที่อื่น ๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า/สถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 12 คน (ร้อยละ 6.45) และใช้งานที่ร้านอินเทอร์เน็ต/ร้านอาหาร/ร้านกาแฟ น้อยที่สุด จำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ต่อเดือน		
น้อยกว่า 100 บาท	44	23.66
100 - 299 บาท	68	36.56
300 - 499 บาท	49	26.34
500 บาทขึ้นไป	25	13.44

ผลการศึกษาตามตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ 100 - 299 บาทต่อเดือน จำนวน 68 คน (ร้อยละ 36.56) ค่าใช้จ่าย 300 - 499 บาทต่อเดือน จำนวน 49 คน (ร้อยละ 26.34) ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 100 บาทต่อเดือน จำนวน 44 คน (ร้อยละ 23.66) และ ค่าใช้จ่าย 500 บาทขึ้นไปต่อเดือน จำนวน 25 คน (ร้อยละ 13.44) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าใช้งานบ่อย

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าใช้งานบ่อย		
Facebook	102	54.84
TikTok	21	11.29
Instagram	10	5.38
Line	3	0.18
YouTube	42	22.58
อื่น ๆ	8	4.30

ผลการศึกษาตามตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าใช้งาน Facebook บ่อย จำนวน 102 คน (ร้อยละ 54.84) เข้าใช้งาน YouTube บ่อย จำนวน 44 คน (ร้อยละ 23.66) เข้าใช้งาน TikTok จำนวน 21 คน (ร้อยละ 11.29) เข้าใช้งาน Instagram จำนวน 10 คน (ร้อยละ 5.38) เข้าใช้งานประเภทอื่น ๆ เช่น Kakao Talk เป็นต้น จำนวน 8 คน (ร้อยละ 4.30) และเข้าใช้งาน Line น้อยที่สุดจำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.18) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวัตถุประสงค์การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์		
พูดคุย	146	13.77
แบ่งปัน (แชร์) ความรู้/ภาพถ่าย/วิดีโอ	119	11.23
อัปเดตข้อมูลข่าวสาร	37	3.49
ซื้อสินค้าและบริการ	36	3.40
ขายสินค้า/รีวิวสินค้า	11	1.04
ค้นหางาน/สมัครงาน	20	1.89
ค้นหาเพื่อนเก่า/ใหม่	85	8.02
ค้นหาข้อมูลประกอบการเรียน	50	4.72
เล่นเกม	118	11.13
ดูโทรทัศน์/ภาพยนตร์/วิดีโอ/ฟังเพลง	322	30.38
ติดตามผลงานศิลปิน หรือบุคคลที่ชื่นชอบ	53	5.00
ดาวน์โหลดข้อมูล	36	3.40
อ่านหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ	27	2.55

ผลการศึกษาตามตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อดูโทรทัศน์/ภาพยนตร์/วิดีโอ/ฟังเพลง จำนวน 322 คน (ร้อยละ 30.38) เพื่อพูดคุย จำนวน 146 คน (ร้อยละ 13.77) เพื่อแบ่งปัน (แชร์) ความรู้/ภาพถ่าย/วิดีโอ จำนวน 119 คน (ร้อยละ 11.23) ตามลำดับ โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อขายสินค้า/รีวิวสินค้า น้อยที่สุด จำนวน 11 คน (ร้อยละ 1.04)

2. การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชาชนอุบลจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 9 ระดับการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ในด้านต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์
ด้านการเข้าถึงสื่อและสารสนเทศ	3.26	1.34	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลและการทำความเข้าใจสื่อและสารสนเทศ	3.42	1.33	ปานกลาง
ด้านการใช้และการสร้างสื่อและสารสนเทศ	3.21	1.43	ปานกลาง
รวม	3.30	1.37	ปานกลาง

ผลการศึกษาตามตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการ

ประเมินผลและการทำความเข้าใจสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) ด้านการเข้าถึงสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และด้านการใช้และการสร้างสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มเป้าหมายเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์จากที่บ้าน และใช้เวลา 1 - 4 ชั่วโมงต่อวัน โดยใช้โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ที่เข้าใช้งานบ่อย คือ Facebook, YouTube, Tiktok ตามลำดับ มีวัตถุประสงค์เพื่อดูโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิดีโอ ฟังเพลง รองลงมาคือ เพื่อพูดคุย เพื่อแบ่งปันความรู้ ภาพถ่าย วิดีโอ และเพื่อเล่นเกม ซึ่งผลการสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ.2563 พบว่า กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด อุปกรณ์ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ ใช้โทรศัพท์มือถือแบบ Smart Phone รองลงมาใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้ที่บ้าน/ที่พักอาศัย กิจกรรมที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ โซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Facebook, Twitter, LINE, Whatsapp เป็นต้น รองลงมา คือ การดาวน์โหลดรูปภาพ หนังสื วิดีโอ เพลง เล่นเกม ดูหนัง ฟังเพลงวิทยุ การอัปโหลดข้อมูล รูปภาพ/ถ่ายภาพ วิดีโอ เพลง software ฯลฯ เพื่อการแบ่งปันบนเว็บไซต์ และใช้ในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวดี บุญวัฒน์โนภัส ได้ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อสุขภาพของเยาวชนในอำเภอเมืองภูเก็ต พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ทุกวัน ได้แก่ เฟซบุ๊ก, ไลน์, การดูวิดีโอหรือฟังเพลงออนไลน์ ประมาณ 3 - 4 ชั่วโมงต่อวัน (ญัฐวดี บุญวัฒน์โนภัส, 2559)

การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลและการทำความเข้าใจสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเข้าถึงสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการใช้และการสร้างสื่อและสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ซึ่งการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์เป็นความสามารถที่ผู้ใช้สื่อแสดงออกถึงความตระหนักต่อผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์สามารถเข้าใจในสิ่งที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สามารถวิเคราะห์ตีความเนื้อหาสาระที่แฝงอยู่ในสาร สามารถประเมินคุณค่าสารในสื่อสังคมออนไลน์สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมตลอดจนสามารถนำเสนอ หรือเผยแพร่ข้อมูลในมิติผู้สร้างสรรค์เนื้อหาให้ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย (นิธิตา วิวัฒน์พานิชย์, 2558) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นักรบ นาคสุวรรณ ได้ศึกษาการรู้เท่าทันสื่อสังคม

ออนไลน์ของนักศึกษาไทยในยุคดิจิทัล พบว่า นักศึกษามีความรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ได้ เป็นจำนวนที่น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็น การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเอง การใช้ ในการพักผ่อนหย่อนใจ ในขณะที่เดียวกันก็รู้ถึงโทษภัยที่มาพร้อมกับสื่อสังคมออนไลน์ด้วย แต่ก็มีส่วน น้อยที่พบว่ายังขาดการรู้เท่าทันสื่อ กล่าวคือ ไม่รู้จักวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ถูกต้อง ไม่ ตระหนักถึงประโยชน์และโทษที่ตามมา ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้ควรได้รับคำแนะนำจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะความรู้เท่าทันสื่ออาจจะ ทำลายความสามารถส่วนบุคคล เช่น การใช้สติในการไตร่ตรองเรื่องต่าง ๆ การใช้ภาษาที่ เหมาะสม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและครอบครัว และเสพติดกับสื่อสังคมออนไลน์มาก เกินไปจนไม่สามารถเผชิญโลกจริงได้ (นักรบ นาคสุวรรณ, 2564)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชาชนุกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายนิยมใช้ Facebook และYouTube โดยเน้น เพื่อความบันเทิง เพื่อพูดคุยแสดงตัวตน ดูวิดีโอ และฟังเพลง การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชาชนุกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ว่า ประเด็นย่อยที่ กลุ่มเป้าหมายยังมีการรู้เท่าทันไม่มากพอ คือ การเปรียบเทียบข้อมูล รูปภาพ หรือคลิปวิดีโอ จากหลายแหล่งก่อนโพสต์ หรือแชร์ การแนะนำ หรือตักเตือนบุคคลใกล้ตัวที่โพสต์ หรือแชร์ข้อมูล รูปภาพ หรือคลิปวิดีโอที่มีความสุมเสี่ยง หรือไม่เหมาะสม รวมไปถึงการกดออกจากระบบทุก ครั้งเมื่อสิ้นสุดการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะเมื่อไม่ได้ใช้งานบนอุปกรณ์ที่เป็นของ ตนเอง อาจทำให้ทั้งตัวเองและบุคคลใกล้ตัวตกเป็นเหยื่อของผู้ไม่หวังดีที่อาศัยการรู้ไม่เท่าทัน ในการหลอกลวงด้วยกลวิธีต่าง ๆ หรือเป็นเหยื่อของการแพร่กระจายของข่าวปลอม การ ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ผ่านรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยจึงเป็นวิธีการที่ จะช่วยให้ทุกคนมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ได้ ขอเสนอแนะ 1) ควรนำผลการวิจัยไป เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ครอบครัวหรือผู้ที่ใกล้ชิดกับกับนักเรียน เพื่อให้มีองค์ความรู้และสามารถร่วมดูแลและถ่ายทอดความรู้ได้ เช่น การจัดกิจกรรมเสริมการ เรียน หรือกิจกรรมค่ายวิชาการ เป็นต้น 2) ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของกลุ่มวัยต่างๆในสังคม เพื่อให้เข้าถึงคนเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่นกลุ่มผู้พิการ หรือกลุ่ม ผู้สูงอายุ เป็นต้น 3) ควรนำประเด็นที่ได้จากการศึกษาการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของ นักเรียนในโรงเรียนข้างกลางประชาชนุกุล จังหวัดนครศรีธรรมราชไปพัฒนาสื่อ เช่น สื่อวีดิทัศน์ หรือแอนิเมชันที่เหมาะสมกับวัย ที่สามารถส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียน ได้

เอกสารอ้างอิง

- จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์ และคณะ. (2560). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วารสารบรรณศาสตร์ มศว., 10(2), 16-31.
- ณัฐวดี บุญวัฒน์โนภัส. (2559). การใช้สื่อสังคมออนไลน์และการรู้เท่าทันสื่อสุขภาพของเยาวชนในอำเภอเมืองภูเก็ต. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 10(3), 48-62.
- นักรบ นาคสุวรรณ. (2564). การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาไทยในยุคดิจิทัล. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 15(1), 490-502.
- นิธิดา วิวัฒน์พานิชย์. (2558). การพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 9(3), 209-219.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวิริยสาส์น.
- ประสพชัย พสุนนท์. (255). การกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทาง Krejcie and Morgan (1970) ในการวิจัยเชิงปริมาณ. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 7(2), 112-120.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2560). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย: กรณีศึกษา Facebook. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โรงเรียนช่างกลางประชานุกูล. (2563). แผนกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระยะ 3 ปี (2563-2565) โรงเรียนช่างกลางประชานุกูล. เรียกใช้เมื่อ 25 มกราคม 2565 จาก <http://www.changklangschoo.ac.th/documentschool>
- วิรวินท์ ศรีโหมด. (2559). โซเชียลมีเดีย สื่อไร้สายมหันตภัยวัยรุ่น. เรียกใช้เมื่อ 27 ธันวาคม 2561 จาก <https://www.posttoday.com/politic/report/430928>
- สำนักงานสถิติ จังหวัดนครศรีธรรมราช. (2562). รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ. 2562 นครศรีธรรมราช. เรียกใช้เมื่อ 26 สิงหาคม 2563 จาก http://nksitham.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=category&id=102&Itemid=507
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2563. ใน รายงานการสำรวจ. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.